

Det norske arbeiderpartis program 1930

Det norske arbeiderpartis mål er å gjennomføre en sosialistisk samfundsordning. Partiets dagsoppgaver er i samarbeid med fagorganisasjonen å kjempe for det arbeidende folks interesser og å forberede det sosialistiske samfund.

Under henvisning hertil og til partiets prinsipielle program oppstilles følgende program for stortingsvalget 1930, idet særlig fremheves avvebnings- og gjeldsspørsmålet.

Militarismen.

Full avvebning. Opløsning av de hvite garder.

Gjelds- og skattetrykket.

Avvikling av statens gjeld ved sterkere beskatning av større private formuer, og sterkt stigende arveavgift.

Effektiv gjeldsregulering, etter arbeiderpartiets forslag i gjeldskommisjonen for vanskeligstilte kommuner og til lettelse for arbeiderbønder, småbrukere, fiskere og arbeidere. Småårsfolks eiendommer beskyttes mot tvangssalg.

Kommunens budgetter lettes ved statens overtagelse av en større del lovbundne utgifter til skolevesenet, tuberkuløses forpleining m. v.

Arbeide for progressiv kommuneskatt. Fiskaltollen på viktige forbruksartikler, og beverningsskatten, opheves.

Kontroll med bank- og kredittvirksomhet.

Jordspørsmålet.

Samfundet anerkjenner det arbeidende folks rett til trygg og utbytningsfri besiddelse av landets naturherligheter som jord, skog, beite, torvmyr, jakt og fiske.

Jordloven endres etter arbeiderpartiets forslag.

Økede bevilgninger til nydyrking og bureising. Småbruk- og boligbanken styrkes, så den kan yde rentefri nydyrkningslån og billige bygge- og driftslån.

Husløse familier sikres jord til tomtebruk og bygningsmaterialer etter redusert pris.

Store jord- og skogeiendommer som ikke egner sig for enkeltmannsdrift, underlegges samfundsmessige organer.

Støtte til produksjonsvirksomhet og organisasjon av omsetning som baseres på samvirke med formål å fremme produsentenes og forbrukernes interesser.

Statens støtte til kornproduksjonen dekkes ikke ved forhøiede priser på melvarer, men føres over i beskatningen.

Fiskerinæringen.

Det fremmes lovgivning som fører fiskeribedriften over på samvirkets og fellesskapets grunn.

Fiskernes samvirke fremmes, bl. a. ved støtte til fiskernes egen overtagelse av agn- og oljeomsetningen, til opprettelse av fryserier og ishus, til anskaffelse av redskaper, adgang til grunn i fiskevær og ved nødvendig kreditt.

Arbeide for å organisere den innenlandske fiskeomsetning og utvide markedene. Offentlig kontroll med fiskeeksporten.

Faglig-økonomiske krav.

Planmessig utnyttelse av landets naturlige produksjonsmuligheter og fremme av arbeidslivet til avhjelp av arbeidsløsheten.

Sikring av arbeiderungdommens arbeids-, lønns- og levevilkår.

Fremme av kommunikasjonen og anleggsvirksomheten.

De arbeiderfiendtlige lover, tukthuslover, som er rettet mot arbeiderne og deres organisasjoner, opheves. Nye undtagelseslover som begrenser fagorganisasjonens kamptrettigheter bekjempes på det kraftigste.

Sosiale og kulturelle krav.

Boligmanglen avhjelpest, bl. a. ved støtte til bygging av egne hjem og til kooperativ boligbygging.

Adgang til husleieregulering i de større byer.

Den sosiale lovgivning, herunder syke- og ulykkesforsikringen utbygges. Sykeforsikring for fiskere gjennomføres.

Snarlig gjennomførelse av alderstrygd og barnetrygd.

Skolens nivå høynes. Videre utvikling av fag- og husmorskolene. Fritt skolemateriell.

Kulturelle, tekniske og videnskapelige formål fremmes. Støtte til fremme av arbeideridretten.

Skarp håndhevelse av edruelighetslovgivningen.